

**Комітет Верховної Ради України
з питань податкової та митної політики**

Р І Ш Е Н Н Я

Про проект Закону України про створення конкурентних умов в оподаткуванні та стимулювання економічної діяльності в Україні (реєстр. №3630 від 11.12. 2015 року)

Комітет Верховної Ради України з питань податкової та митної політики на своєму засіданні розглянув проект Закону України про створення конкурентних умов в оподаткуванні та стимулювання економічної діяльності в Україні (реєстр. № 3630 від 11.12.2015 року), поданий Кабінетом Міністрів України.

Метою внесення цього проекту, як це вказано у пояснювальній записці до нього, є проведення податкової реформи – побудова простої, прозорої, справедливої податкової системи, що стимулює інвестиції, створює умови для сталого розвитку національної економіки з одночасним забезпеченням потреб Державного та місцевих бюджетів на виконання пріоритетних видатків.

Задля реалізації зазначеної мети Податковий кодекс України (далі _ПКУ) викладається у новій редакції. Структура проекту Кодексу та його змістовна частина у цілому відповідають загальним нормо – проектувальним засадам побудови кодифікованого законодавчого акту, а також можливостям його правозастосування.

Законопроектом пропонується набрання чинності нової редакції ПКУ з 1 квітня 2016 року.

При цьому, норми ПКУ щодо ставок податків і зборів, а також визначення окремих елементів податкових баз, безпосередньо пов'язаних з визначенням ставок, пропонується запровадити з 1 січня 2016 року.

Запровадження нових ставок акцизного податку на алкогольні напої переносить до 1 березня 2016 року. Це пов'язано із необхідністю замовлення та виготовлення нових марок акцизного податку.

Стосовно зазначених пропозиції пункту 1 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» проекту щодо набрання чинності необхідно зазначити, що така пропозиція не узгоджується із закріпленим підпунктом 4.1.9 пункту 4.1 статті 4 чинної редакції Податкового кодексу України принципом стабільності податкового законодавства, за яким зміни до будь-яких елементів податків та зборів не можуть вноситися пізніше як за шість місяців до початку нового бюджетного періоду, в якому будуть діяти нові правила та ставки. Податки та збори, їх ставки, а також податкові пільги не можуть змінюватися протягом бюджетного року.

Слід зазначити, що загальний обсяг запропонованих новел не перебільшує 25% тексту чинної редакції ПКУ, нумерація статей змінена, що у подальшому призведе до необхідності прийняття (перезатвердження) підзаконних актів необхідних для реалізації положень Кодексу. Зміна нумерації статей та подальші

відповідні зміни у підзаконні нормативні акти, враховуючи стислі терміни набрання чинності нової редакції ПКУ, значно ускладнить застосування його норм на практиці як платниками податків, так і контролюючими органами.

До законопроекту реєстр.№3630 включені положення раніше поданих законопроектів реєстр.№№3422, 3421, 3467, 2450а, 3045, 2393а,3556, 3073, 1403,1404, 2303а, 0942.

Законопроектом частково враховані пропозиції проекту Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України щодо податкової лібералізації (реєстр.№3357 від 26.10.2015 року), поданий групою народних депутатів України.

Слід зазначити, що до законопроекту не надано комплексного аналізу його регуляторного впливу, а також розрахунків щодо бюджетних надходжень за кожною запропонованою новелою У пояснювальній записці лише зазначено, що з урахуванням норм законопроекту надходження податків, зборів та єдиного соціального внеску оцінюються на 2016 рік в сумі 737,6 млрд. гривень.

Щодо окремих пропозицій законопроекту необхідно зазначити наступне.

щодо загальних положень:

Новими змінами до Кодексу є норми, які стосуються:

- включення до загальнодержавних податків та зборів єдиного збору, який справляється у пунктах пропуску через державний кордон України. Даний збір регулюється окремим Законом України «Про єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску через державний кордон України» від 04.11.1999 № 1212, який сплачується з моменту прийняття закону й до цього часу. В той же час, державне мито, як обов'язковий платіж, автором проекту не включено до Податкового кодексу.

- вводить новий правовий інститут - електронний кабінет платника податків. Електронний кабінет платника створюється та функціонує у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. В той же час, доцільно закріпити основні положення щодо електронного кабінету платника податків в самому проекті. Оскільки новий правовий інститут передбачає можливість наділення платника податків новими правами та обов'язками, такі права і обов'язки повинні бути визначені на рівні закону.

- закріплюється поняття «інтегрована картка платника податків» на рівні Податкового кодексу. Надається право платнику отримувати від контролюючих органів на запит засвідчені належним чином дані інтегрованої картки платника податків у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики.

Норми розділу містять й неточності, зокрема, передбачено, що посадові особи контролюючих органів зобов'язані надавати члену Рахункової палати доступ до баз даних, реєстрів, автоматизованих систем, створених за рахунок коштів державного бюджету в порядку встановленому законом. Таке право дійсно закріплено в Законі України «Про Рахункову палату» від 02.07.2015 № 576, але даний закон не містить самого порядку. Тому така норма призведе до неможливості доступу членами Рахункової палати до баз даних, реєстрів, автоматизованих систем.

Законопроектом залишено за контролюючим органом функцію щодо розробки та затвердження порядків, інструкцій, положень, форм розрахунків, звітів, декларацій, інших документів з питань, що належать до компетенції контролюючих органів (п.20.1.25 п.20.1 статті 20 проекту). В той же час, передбачив, що форма податкової декларації встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики (п. 47.5 статті 45 проекту). Тобто, автором не приведено у відповідність між собою норми Кодексу.

Проектом передбачено, що контролюючий орган має право отримувати від установ банків інформацію про ненадходження у встановлені строки валютної виручки від суб'єктів господарювання (пп.21.1.5. п. 21.5. статті 21 проекту Кодексу). Дане положення проекту Кодексу, а також запропонована законопроектом реєстр.№3631 зміна до статті 62 Закону України «Про банки і банківську діяльність» щодо порядку розкриття банківської таємниці розширює права контролюючих органів за зазначеним питанням.

Загалом, норми розділу «Загальні положення» не містять змін до сфери дії ПКУ, функцій та повноважень контролюючих органів, а також прав платників податків, за якими передбачається зміна акценту регулювання податкових відносин з контрольних на сервісні.

Потребують уточнення визначення термінів, які використовуються у ПКУ. Це, зокрема стосується таких термінів, як “дохід “відокремлений підрозділ” резидент” “член сім'ї фізичної особи першого ступеня споріднення ” тощо.

ЩОДО АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ:

- законопроектом не передбачені структурні і функціональні зміни до діяльності та функціям контролюючих органів. Відсутні пропозиції щодо реалізації реформи в частині переходу до нової функціональної структури діяльності фіскальних органів, за якими податкові інспекції можуть здійснювати лише сервісні функції та не матимуть контролюючих функцій, а функції податкового контролю передаються до контролюючих органів вищого рівня.

- законопроектом пропонується у складі контролюючого органу. створити службу фінансових розслідувань. По суті, формат цієї реформи передбачає лише пере найменування податкової міліції у службу фінансових розслідувань. При цьому, проектом пропонується безпосередньо законом визначити, що очолює цю структуру перший заступник керівника центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику – начальник служби фінансових розслідувань, що не цілком узгоджується із статтею 9 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» щодо призначення такої посадової особи. Службі фінансових розслідувань за законопроектом передбачається надати права, передбачені статтями 318, 320, 323–324, 326, 327, 336–344, 356, 361, 363, 456, 457, 486, 490, 493–495, 497, 501–503, 506–511, 513, 514, 516, 518, 520–523, 526, 527, 529, 531, 535, 537, 538, 540, 542, 544, 558 Митного кодексу України. Цими статтями охоплюється більшість функцій та повноважень, які на сьогодні здійснюються митницями та їх відокремленими підрозділами (митними постами). Тобто, йдеться про перебирання службою фінансових розслідувань на себе здійснення державної митної справи та усунення митниць від цього процесу. У зв'язку з цим слід зазначити, що аналогічний за спрямованістю урядовий

законопроект реєстр. № 2177а був розглянутий на засіданні Комітету і Комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді України відхилити його.

- запроваджується однорівнева система оскарження – скарга платником податків подається до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику;

- вводится постійно діючий допоміжний орган - Апеляційна рада по скаргам, що в тисячу чи більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян (неоподатковуваний мінімум доходів визначається на рівні податкової соціальної пільги). Дана норма саме щодо розміру оскаржуваної суми вводиться в дію з 1 січня 2017 року. До цього моменту, тобто в 2016 році, Апеляційною радою розглядаються скарги за якими сума перевищує у вісім тисяч чи більше разів неоподатковуваний мінімум доходів громадян. Апеляційна рада складається із 3 осіб: представника Мінфіну, ДФС та Ради бізнес-омбудсмена. Рішення приймається протягом 15 днів більшістю голосів, оформляється протоколом та підписується особою, яка головує на засіданні. Рішення вводиться в дію рішенням голови ДФС або в.о. протягом 5 наступних днів;

- за скаргами на суму, що перевищує 10 мільйонів гривень за заявою платника може бути застосована процедура альтернативного вирішення податкових спорів. Платник податків подає до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, заяву у письмовій формі не пізніше ніж через п'ять робочих днів з дня подачі скарги на рішення контролюючого органу. У ході проведення переговорів, платник податків та контролюючий орган, зокрема, можуть дійти згоди щодо: іншої, ніж зазначена в акті перевірки, кваліфікації порушення, вчиненого платником податків; нової оцінки обставин, встановлених перевіркою. У разі позитивного закінчення переговорів щодо врегулювання спору складається протокол про досягнення такої угоди, який підписується членами Апеляційної ради, платником податків та уповноваженим представником контролюючого органу;

- скорочуються терміни можливого продовження розгляду скарги з 60 днів до 40;

- встановлюється правило (пункт 58.13. статті 58 ПКУ), за яким у разі несплати платником податків суми грошового зобов'язання визначеної в угоді про грошові зобов'язання податкові повідомлення-рішення подальшому оскарженню в судовому порядку не підлягають. Тобто обмежується право платника на судовий захист;

- . виключаються норми, що регулюють порядок сплати авансових платежів;

- ПКУ доповнюється нормою щодо оприлюднення податкової інформації.

щодо питань трансфертного ціноутворення:

- скасовуються всі умови, за яких операції вважаються контрольованими. Тобто, якщо наразі контрольованою операцією є операція у платника податку, у якого річний дохід перевищує 50 млн. грн., а сума операції перевищує 5 млн. грн., то відповідно до законопроекту контрольованою є будь-яка операція із нерезидентом, визначеним для ТЦО, не залежно від її суми;

- з 01.01.17 року контрольованими операціями будуть операції з нерезидентами, зареєстрованими у державах, у яких ставка податку на прибуток на 4 і більше відсоткових пунктів нижча ніж в Україні. Чинна норма передбачає 5

відсоткових пунктів. Це пов'язано з тим, що ставка податку на прибуток з 01.01.17 року становитиме не 18 %, а 17 %. Однак законопроект не робить застереження, що Перелік таких країн затверджується Кабінетом Міністрів України. Затвердження відповідного Переліку є необхідною умовою забезпечення платників відповідною інформацією та виключення суперечок між контролюючими органами та платниками податків, враховуючи відсутність в загальнодоступних джерелах відомостей щодо ставок оподаткування в інших державах. Таким чином, довести про розмір загальної ставки корпоративного податку у відповідній державі можливо виключно отримавши офіційну відповідь від компетентних органів цієї держави, що з урахуванням часу на отримання відповідей та поточний стан обміну інформації із багатьох «непрозорих» юрисдикцій фактично виключає можливість визнання операцій контрольованими та, як наслідок, унеможлиблює проведення державного контролю за трансфертним ціноутворенням;

- передбачено запровадження правил BEPS (зниження податкової бази та переміщення прибутку). Це стосується подання глобальної документації, так званих майстер-файлів для групи компаній і звіту у розрізі країн для материнських компаній. Всі ці майстер файли повинні подаватись у електронній формі. Такі норми застосовуватимуться до господарських операцій, здійснених з 01.01.2017 року. Крім того варто зауважити, що неподання майстер-файлу до контролюючих органів тягне за собою штраф у розмірі 300 мінімальних заробітних плат за кожен такий факт;

- в частині коригувань:

а) по новому прописані норми щодо пропорційного коригування. Таке коригування проводиться в порядку і на умовах, що передбачені міжнародними договорами України. Однак, договори як правило рамкові, тому здійснення таких коригувань призведуть до певних труднощів в адмініструванні.

б) запроваджується новий вид коригувань – компенсаційне коригування.

Слід зауважити, що запровадження інституту компенсаційного коригування може призвести до зменшення суми податку, що підлягає сплаті в бюджет України і перетвориться на інструмент мінімізації податкових зобов'язань платників податків;

- щодо методів встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу «витягнутої руки», то слід відмітити, що законопроектом пропонується застосування одного і того самого методу платником податків та контролюючим органом можливо тільки із-за умов укладення договору про попереднє ціноутворення, який укладається відповідно до законопроекту тільки на платній основі. А у разі не укладення такого договору контролюючий орган може сам на свій розсуд під час перевірки визначити, який метод є найбільш доцільним. Річ у тому, що норму, яка регламентувала, вибраний платником податків найбільш доцільний метод використовується і контролюючим органом, законопроект скасовує.

щодо податку на прибуток підприємств:

- з 01.01.2017 року знижується базова ставка податку на прибуток з 18 до 17 відсотків:

- скасовуються авансові внески з податку на прибуток, проте запроваджується звітний період квартал для платників податку, у яких річний дохід перевищує 20 млн. гривень. Для новостворених підприємств, виробників сільгосппродукції та платників з доходом менше 20 млн.грн. на рік встановлюється звітний період – рік;

- скасовуються авансові внески з податку на прибуток при виплаті дивідендів, проте про них згадується у пункті 89.1 статті 89 законопроекту;

- додатково запроваджується новий вид податку на прибуток, а саме надбавка до податку на прибуток для газовидобувних підприємств;

Ставка надбавки на прибуток підприємств становить 15 відсотків;

Об'єкт оподаткування для надбавки до податку на прибуток підприємств розраховується шляхом коригування об'єкта оподаткування з податку на прибуток підприємств, за окремим пріоритетним звітним господарським сегментом у межах кожної ділянки надр, зазначеної в спеціальному дозволі

Таким чином, для визначення об'єкту оподаткування надбавкою до податку на прибуток платники надбавки до податку на прибуток підприємств зобов'язані вести виокремлений бухгалтерський облік окремо в межах кожної ділянки надр, зазначеної в спеціальному дозволі. Здійснення такого обліку не узгоджується з П(С)БО 29 «Фінансова звітність за сегментами» та як наслідок виникнуть ризики щодо правильності визначення об'єкта оподаткування, особливо у визначенні кожного з коригувань у розрізі кожної ділянки надр;

- пункт 21 підрозділу 4 розділу XX законопроекту запроваджує інвестиційний податковий кредит згідно з яким платники податку на прибуток, які в період з 01 січня 2016 року по 31 грудня 2018 року здійснювали капітальні інвестиції, можуть зменшити свої податкові зобов'язання з податку на прибуток за звітний період на суму інвестиційного податкового кредиту.

Розмір інвестиційного податкового кредиту з податку на прибуток становить 30 відсотків від балансової вартості окремого матеріального активу або їх сукупності, але не більше 50 відсотків від розміру податкових зобов'язань за окремий звітний період.

Таким чином, законопроект передбачає використання інвестиційного податкового кредиту виключно підприємствами, які мають значні прибутки. Норми інвестиційного податкового кредиту не поширюватимуться на новостворені або тимчасово збиткові підприємства;

- коригування в частині амортизації доповнені положеннями щодо не нарахування амортизації невикористаних нематеріальних активів та невикористаних малоцінних необоротних матеріальних активів;

- запровадження нової концепції щодо відповідності використання невикористаних нематеріальних активів та невикористаних малоцінних необоротних матеріальних активів у господарській діяльності платника ускладнить адміністрування податку, оскільки відсутні чіткі критерії для визначення відповідності цілям господарської діяльності. Також, законопроектом не врегульовується питання щодо зменшення фінансового результату на суму витрат на ремонт, реконструкцію чи поліпшення невикористаних активів. До того ж законопроектом пропонується не амортизувати бібліотечні фонди. Зазначена пропозиція не узгоджується із пунктом 27 ПСБО №7.

- щодо коригувань у вигляді резервів (забезпечень) запропонована редакція положень підпункту 150.1.3 пункту 150.1 статті 150 законопроекту, яка передбачає відсутність будь-яких коригувань при формуванні резервів та забезпечень майбутніх витрат суперечить положенням інших підпунктів 150.1.1-150.1.2 пункту 150.1 статті 150.

- положення законопроекту щодо коригувань у вигляді резерву сумнівних боргів ще більше ускладнює визначення цього виду коригувань, оскільки не визначає порядок коригування в частині заборгованості, що списана понад резерв сумнівних боргів і відповідає ознакам безнадійної заборгованості (підпункт 14.1.7 пункту 14.1 статті 14 - законопроекту).

Положення законопроекту передбачають, що правильність формування резервів банків та небанківських установ перевіряється Національним банком України. Висновки Національного банку України щодо правильності формування резервів враховуються контролюючими органами в ході перевірки. Таким чином Національному банку України передаються функції контролюючого органу з питань оподаткування;

- законопроектом, на відміну від діючої редакції, передбачається поширення обмежень у розмірі 4% відсотку від доходу щодо відрахувань роялті на суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері телебачення і радіомовлення відповідно до Закону України "Про телебачення і радіомовлення";

- законопроектом пропонується збільшувати фінансовий результат до оподаткування на суму перерахованої безповоротної фінансової допомоги особам, що не є платниками податку, на суму витрат від визнаних штрафів, пені, неустойок та на суму витрат у вигляді наданої неправомірної вигоди;

- законопроектом пропонується збільшувати фінансовий результат до оподаткування на суму податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, відповідно до розділу X цього Кодексу щодо об'єктів нежитлової нерухомості у сумі, на яку зменшено податок на прибуток;

- законопроектом пропонується зменшувати фінансовий результат до оподаткування платника податку на суму дивідендів, які підлягають виплаті на його користь від нерезидентів (підпункт 151.4.1 пункту 151.4 статті 151 законопроекту).

При цьому, законопроектом пропонується збільшувати фінансовий результат до оподаткування на суму дивідендів, які підлягають отриманню у випадках, якщо не виконуються одночасно такі умови:

а) платник податку - резидент, який отримує дивіденди, є власником 20 і більше відсотків корпоративних прав емітента корпоративних прав, на які нараховуються дивіденди;

б) на момент прийняття рішення про виплату дивідендів юридична особа-резидент, яка отримує дивіденди, володіє корпоративними правами в розмірі, передбаченому в абзаці а), безперервно протягом одного року і більше;

в) емітент корпоративних прав є резидентом у державі, яка не має офшорного статусу, за умови, що такий емітент є платником податку, аналогічного до податку на прибуток підприємств;

- законопроектом передбачається, що з першого січня 2016 – авансові внески з податку на прибуток розраховані за підсумками податкової декларації за 2014 рік (за січень – травень 2016 року) не сплачуються.

Водночас, у 2016 році платники податку, які розраховують податкові зобов'язання за кварталним звітним періодом у до кінця 2016 року зобов'язані заплатити авансовий внесок з податку на прибуток у розмірі 2/9 податку на прибуток, нарахованого у податковій звітності за дев'ять місяців 2016 року. При цьому, не визначено порядок сплати таких авансових внесків;

- відповідно до законопроекту скорочено термін подання податкової декларації. Податкова декларація за 2015 рік подається протягом 60 днів з дня закінчення звітного року – а не до 1 червня.

За 1 квартал 2016 року нарахування податку на прибуток в податковій декларації здійснюється відповідно до положень розділу III цього Кодексу, в редакції, що діяла до 1 січня 2016 року;

- законопроект передбачає, що окремі коригування передбачені перехідними положенням за результатами 2015 року проводяться відповідно до норм, що запрацюють з 1 квітня 2016 року. Тобто пропонується запровадження зворотної дії Закону у часі. Зокрема, пункти 18 та 20 підрозділу 4 розділу XX законопроекту, які набирають чинність 1 квітня 2016 року передбачають регулювання порядку визначення об'єкта оподаткування за 2015 рік, звітування за який закінчується у березні 2016 року.

Так, пункт 18 підрозділу 4 розділу XX законопроекту передбачає, що сума від'ємного значення, що утворилась до 01 січня 2015 року (від'ємне значення за операціями із цінними паперами, деривативами, правами вимоги, патентована діяльність тощо), зокрема це від'ємне значення, яке відповідно пункту 31 підрозділу 4 розділу XX діючого Податкового кодексу України у 2015 році не враховувалось для цілей оподаткування у 2016 році буде зменшувати фінансовий результат до оподаткування.

Пункт 20 підрозділу 4 розділу XX законопроекту передбачає, що розрахунок об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств за 2015 податковий (звітний) період здійснюється з урахуванням вимог встановлених пунктом, який набуде чинність 1 квітня 2016 року. Цим пунктом, зокрема пропонується знизити з 6000 грн. до 2500 грн. вартість основних засобів у 2015 році та застосувати норми законопроекту щодо визначення критеріїв безнадійної заборгованості, які будуть діяти з 1 квітня 2016 року, до заборгованості, яка визначалась станом до 1 січня 2015 року.

Пунктом 22 підрозділу 4 розділу XX законопроекту передбачається імплементація норм законопроекту «Про фінансову реструктуризацію» законопроект № 3555 від 30.11.2015, який ще не розглянутий Верховною Радою України;

- слід зазначити, що законопроектом змінено термінологію яка використовується для цілей оподаткування податком на прибуток підприємств, зокрема із переліку термінів виключено поняття «інші терміни» яким зазначалось, що терміни, визначення яких відсутнє у пункті 14.1 для цілей оподаткування податком на прибуток використовуються у значеннях, визначених Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні",

національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку і міжнародними стандартами фінансової звітності, введеними в дію відповідно до законодавства. Зазначене ускладнить використання термінів для цілей оподаткування податком на прибуток, оскільки пункт 14.1 статті 14 не містить вичерпний перелік термінів, а деякі терміни можуть використовуватись в інших нормативних документах.

щодо податку на доходи фізичних осіб:

- **потребує уточнення перелік об'єктів оподаткування ПДФО**, визначений у статті 156 для чіткого розуміння, що заробітна плата та інші доходи, що виплачуються протягом календарного місяця податковими агентами, є об'єктом оподаткування ПДФО;

- **щодо оподаткування пенсій** (пп.158.1.1 "Г") – норма залишена у редакції чинного ПКУ – пенсія не оподатковується у розмірі, що не перевищує три розміри мінімальної заробітної плати (у 2016 році – 4134 грн.), з перевищення - 15% ПДФО. Слід зазначити, що Комітет пропонує цю норму викласти в такій редакції законопроекту (реєстр. №3357), згідно з яким оподаткуванню підлягає пенсія, розмір якої перевищує 10 000 грн. (в частині такого перевищення);

- **не підтримується** пропозиція щодо надання права **на податкову знижку** по грошовому забезпеченню військовослужбовців та інших осіб, які виконують функцію оборони держави, охорони правопорядку та інше несення служби і отримують за це грошове забезпечення, з якого ПДФО фактично не сплачується до бюджету (утримана з грошового утримання сума ПДФО підлягає повній компенсації особі, з якої утримано податок). Надання податкової знижки для осіб, які не сплачують ПДФО до бюджету є невиправданим, оскільки такій особі буде з бюджету повертатися додаткова сума ПДФО, яку вона не сплачувала до бюджету. Цю пропозицію необхідно виключити з законопроекту;

- **не підтримується** пропозиція щодо запровадження базової ставки оподаткування ПДФО на рівні **18%** (у період з 1 січня 2016 року по 31 грудня 2016 року, а з 2017 року – 17%) на заробітну плату, доходи за ЦПД, інвестиційний прибуток, доходи від підприємницької та незалежної професійної діяльності, на пасивні доходи та інші. Це збільшує податкове навантаження на такі доходи, особливо на дивіденди, які виплачуються платниками податку на прибуток підприємств (зараз такі дивіденди оподатковуються за ставкою 5%);

- **не підтримується** запропонований законопроектом порядок оподаткування **виграшів та призів** (п.164.8), згідно з яким **виграші в лотереї чи азартних іграх** (у тому числі в казино та з використанням гральних автоматів), не оподатковуються у розмірі, що не перевищує на місяць двадцять розмірів мінімальної заробітної плати (у 2016 році – **27 560 грн.**). З перевищення обособлено утримується 17% (18%) ПДФО. Доцільно замінити цю норму пропозицією з законопроекту (реєстр. №3357) згідно з якою з загальної суми виграшів (призів), виплачених за податковий (звітний) місяць гравцям у лотерею ПДФО утримується за ставкою 20%;

- законопроектом не пропонується удосконалення оподаткування доходів підприємців (залишено в редакції чинного ПКУ), зокрема *не передбачено включення до витрат орендної плати за землі державної або комунальної*

власності, акцизного податку та інших сплачених податків (крім ПДФО), залишено застарілий підхід до сплати авансових платежів (не з фактичного доходу за минулий квартал, а з розрахованого на рік). **З таким підходом не можна погодитись.** Пропонується статтю 171 законопроекту, яка регламентує порядок оподаткування доходів від підприємницької діяльності, викласти у редакції законопроекту (реєстр. №3357);

- потребує уточнення редакція пункту 172.3 законопроекту щодо оподаткування доходів, отриманих від провадження незалежної професійної діяльності, нею не тільки не передбачено переліку дозволених витрат, а й відсутнє посилання на те, хто має затверджувати перелік таких витрат (КМУ чи МФУ чи інший орган). Відсутність у ПКУ чіткого визначення витрат негативно впливає на адміністрування цього податку та призводить до конфлікту інтересів. Пропонується доопрацювати ці положення з врахуванням відповідних пропозицій законопроекту (реєстр. №3357).

щодо податку на додану вартість:

У новій редакції Податкового кодексу України пропонується:

- **підвищити граничний річний оборот** для обов'язкової реєстрації осіб як платників податку на додану вартість з **1 до 2 млн. гривень**;

- при анулюванні платника податку внаслідок його реорганізації, **право на отримання заявленого бюджетного відшкодування** чи врахування від'ємного значення, не задекларованого до відшкодування, **передавати** його правонаступникам, пропорційно частці в майні, що розподіляється чи передається згідно з розподільчим балансом;

- **виключити із переліку** підстав для анулювання реєстрації платника податку на додану вартість таку підставу як **наявний** в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців **запис про відсутність** юридичної особи або фізичної особи за її місцезнаходженням (місцем проживання) або **запис про відсутність** підтвердження відомостей про юридичну особу;

- **визначення місця постачання послуг** привести у відповідність з існуючими правилами Директиви Ради 2006/112/ЄС про спільну систему ПДВ;

- залишення чинних ставок податку 20% на всі внутрішні операції, 0% на експортні

та збереження чинної ставки 7% для фармацевтичної продукції;

- збереження принципу першої події (дата постачання послуг/товарів, чи дата оплати) при визначенні дати виникнення податкових зобов'язань та податкового кредиту;

- встановити звітним (податковим) періодом для податку на додану вартість – календарний місяць, і виключити випадки, при яких міг застосовуватися звітний (податковий) період – квартал.

- змінити підхід до складання податкових накладних. Пропонується не складати податкові накладні по операціям з постачання товарів/послуг по яких не нараховуються податкові зобов'язання, а саме, по операціях, що звільняються від оподаткування, місце постачання яких знаходиться за межами митної території України та по операціях, що оподатковуються за ставкою 0 відсотків. Така норма повністю підтримується оскільки її запровадження значно спростить податковий

облік і в разі зменшить кількість податкових накладних, які необхідно реєструвати в Єдиному реєстрі податкових накладних.

- збереження системи електронного адміністрування податку на додану вартість практично повністю у діючому порядку. Пропонується тільки ΣОвердрафт включити у формулу як самостійний показник і виключити відповідно аналогічну норму з “Перехідних положень”.

- змінити підхід до класифікації операцій для цілей оподаткування податком на додану вартість. Згідно з діючою редакцією Податкового кодексу України визначено перелік операцій, що не є об’єктом оподаткування і перелік операцій, які звільненні від оподаткування. У новій редакції пропонується об’єднати ці два переліки як операції, які звільненні від оподаткування податком на додану вартість.

- Розвантажується текст Податкового кодексу України перенесенням великих переліків операцій у постанови КМУ. Зокрема, це стосується переліку культових послуг та предметів культового призначення, що постачаються релігійними організаціями та переліку ритуальних товарів, що постачаються відповідними державними та комунальними службами.

- скасування спецрежиму з 1 січня 2017 року, а у 2016 році в якості перехідного періоду застосувати сільгоспвиробниками спеціального режиму у такій пропорції: 75% - до державного бюджету, 25% - залишення у розпорядженні сільгоспвиробника.

- скасування звільнення від податку на додану вартість операцій з постачання зернових та технічних культур та відновлення права на відшкодування податку на додану вартість для усіх експортерів зернових та технічних культур;

Щодо бюджетного відшкодування податку на додану вартість, то у новій редакції ПКУ пропонується встановити загальні правила та вимоги для всіх платників податку для отримання бюджетного відшкодування податку на додану вартість, виключивши при цьому можливість отримання автоматичного бюджетного відшкодування.

При цьому не визначено загальні терміни і механізм отримання бюджетного відшкодування.

Виходячи із визначення, бюджетне відшкодування - це відшкодування від’ємного значення податку на додану вартість на підставі підтвердження правомірності сум бюджетного відшкодування податку на додану вартість за результатами перевірки платника, у порядку, визначеному у розділі VI Кодексу.

У VI розділі Кодексу передбачається, проведення контролюючим органом документальної перевірки платника за наявності хоча б однієї з таких підстав, які свідчать, що розрахунок суми бюджетного відшкодування було зроблено за рахунок:

1) від’ємного значення, сформованого за операціями за періоди до 1 липня 2015 року, що не підтверджені документальними перевітками;

2) операцій з придбання товарів у сільськогосподарських підприємств, що на дату здійснення операції з придбання перебували на спеціальному режимі оподаткування податком на додану вартість;

3) за інших підстав, встановлених цим Кодексом.

При цьому, тривалість такої перевірки не визначено, а рішення про її проведення приймається не пізніше 15 робочого дня з граничного терміну подання податкової декларації.

Одночасно з цим залишилося загальне правило камеральної перевірки податкової декларації з податку на додану вартість протягом 30 календарних днів після граничного терміну отримання такої декларації.

Таким чином не визначено послідовність проведення перевірок (камеральна, документальна) щодо бюджетного відшкодування податку на додану вартість та тривалість їх проведення. Крім того, не визначено у якому порядку і чи буде взагалі здійснюватися бюджетне відшкодування при відсутності у платника підстав, що дають право контролюючому органу проводити документальну перевірку. Чи буде здійснюватись відшкодування за результатами камеральної перевірки?

У переліку підстав для здійснення документальних позапланових перевірок платника податку є підстава подання платником декларації, в якій заявлено до відшкодування з бюджету податок на додану вартість, за наявності підстав для перевірки, визначених у розділі VI цього Кодексу, та/або з від'ємним значенням з податку на додану вартість, яке становить більше 100 тис. гривень (підпункт 80.1.6 пункту 80.1 статті 80 Кодексу).

При цьому, тривалість перевірок, визначених у статті 80 Кодексу (крім перевірок, що проводяться за наявності обставин, визначених у підпункті 80.1.6 пункту 80.1 статті 80 Кодексу, тривалість яких встановлена у статті 193 цього Кодексу), не повинна перевищувати 15 робочих днів для великих платників податків, щодо суб'єктів малого підприємництва - 5 робочих днів.

Однак у статті 193 Кодексу не встановлено тривалість проведення документальної позапланової перевірки щодо бюджетного відшкодування.

При цьому, останнім абзацом пункту 84.4 статті 84 ПКУ передбачено, що загальний термін проведення перевірок, визначених у пунктах 193.9 та 193.10 статті 193 цього Кодексу, з урахуванням установлених цим пунктом строків зупинення не може перевищувати 60 календарних днів.

Повернення узгоджених сум бюджетного відшкодування пропонується здійснювати у хронологічному порядку відповідно до черговості декларування сум бюджетного відшкодування та їх підтвердження.

Для цього пропонується, що Державна фіскальна служба України формуватиме, вестиме та оприлюднюватиме на своєму офіційному веб-сайті **Реєстр сум бюджетного відшкодування.**

До Реєстру вноситимуться у хронологічному порядку дані про платника податку, задекларовані ним суми, та стан його відшкодування.

Така редакція цієї норми не дає чіткого розуміння в якій же черговості буде формуватися Реєстр, оскільки хронологічний порядок декларування сум бюджетного відшкодування (подання декларації чи заяви?) і хронологічний порядок підтвердження бюджетного відшкодування будуть суттєво відрізнятися. Крім того, не зрозуміло як буде формуватися такий Реєстр у хронологічному порядку з урахуванням 5-денного терміну подання висновку контролюючим органом і 5-денного терміну здійснення перерахування коштів органом держказначейства.

Вбачається, що запровадження офіційної публікації такого Реєстру відшкодування податку на додану вартість не сприятиме ні забезпеченню прозорості механізму відшкодування, ні скороченню термінів здійснення відшкодування.

Запропоновані зміни до існуючого порядку отримання платниками бюджетного відшкодування не можна вважати удосконаленням такого порядку чи його спрощенням.

Враховуючи зазначене пропонується в частині бюджетного відшкодування податку на додану вартість до нової редакції Податкового кодексу України включити норми з законопроекту реєстр. № 3357, згідно з якими пропонується встановити автоматичне відшкодування для всіх платників, які відповідно мають право на відшкодування та створити Реєстр заяв, що подаються з сумами ПДВ, задекларованими до бюджетного відшкодування та оприлюднення його на офіційному сайті.

щодо питань оподаткування податком на додану вартість експортно-імпортних операцій.

- положення пункту 184.1 щодо визначення бази оподаткування для оподаткування ПДВ з імпортних товарів (який є митним платежем та розраховується, виходячи з митної вартості товарів) суперечить положенням статті 57 Митного кодексу України та може призвести до заниження бази оподаткування ПДВ, оскільки база оподаткування для ПДВ з імпортних товарів фактично зменшується на суму роаялті;

- положення пункту 190.1.25 законопроекту суперечать положенням статей 236, 374 Митного кодексу України та можуть призвести до:

а) необхідності письмового декларування всіх товарів, які переміщуються громадянами через митний кордон України відповідно до статті 374 митного кодексу України з метою визначення посадовою особою митного органу фактурної вартості товарів для прийняття рішення щодо застосування до цих товарів звільнення від оподаткування.

б) нівелювання дії такої форми митного контролю, як «зелений коридор», визначений статтею стаття 366 Митного кодексу України;

- надання митним органам при отриманні товарів, що переміщуються в міжнародних поштових відправленнях та експрес-відправленнях, сумарна митна вартість яких не перевищує еквівалент 150 євро дозвільних документів відповідно до частини третьої статті 237 Митного кодексу України;

- положення підпункту «б» пункту 189.1.1 пункту 189.1 законопроекту суперечать положенням Митного кодексу України та принципам оподаткування. Законопроектом пропонується, щоб товари, які ввозились в Україну з умовним звільненням від оподаткування в митних режимах тимчасового ввезення, переробки на митній території, митного складу вивозились з митної території України в митному режимі реекспорту з оподаткуванням ПДВ за нульовою ставкою.

-до підрозділу 2 розділу XVI

Пропонується звільнити від податку на додану вартість операції з ввезення апаратури передавальної для радіомовлення або телебачення (проект Закону про внесення зміни до Податкового кодексу України щодо апаратури передавальної

для радіомовлення або телебачення, поданий Кабінетом Міністрів України (реєстр.№2450а від 27.07.15 р.). У такій редакції пропозиція не може бути підтримана, оскільки при розгляді на засіданні Комітету законопроекту реєстр.№2450а було висловлено ряд заперечень і не підтримано.

ЩОДО АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ:

- законопроектом пропонується запровадження системи електронного адміністрування реалізації пального – введення акцизної накладної, як обов'язкового електронного документу, який складатиметься при здійсненні всіх операцій з реалізації пального на внутрішньому ринку. Проте, зазначені пропозиції не у повному обсязі враховують аналогічні пропозиції законопроекту реєстр.№3357;

- об'єктом оподаткування акцизним податком при роздрібному продажу пропонується визначити фізичний відпуск нафтопродуктів з АЗС, що дозволить унеможливити випадки реалізації на АЗС не облікованих обсягів пального, з яких не сплачений акцизний податок;

- пропонується замінити адвалорну ставку податку з роздрібного продажу нафтопродуктів на специфічну;

- пропонується бази оподаткування пального перевести з кілограмів на літри приведених до температури 150С відповідно до загальноєвропейської практики;

- пропонується доповнення переліку підакцизних видів пального товарними позиціями, які наразі є непідакцизними та можуть використовуватися для фальсифікації пального з метою мінімізації сплати акцизу;

- щодо ставок акцизного податку законопроектом пропонується:

1) значне збільшення ставок акцизного податку у 2016 році:

на алкогольні напої в 2 рази,

на спиртові дистиляти та спиртні напої, одержані шляхом перегонки виноградного вина або вичавок винограду (коди згідно з УКТ ЗЕД 2208 20 12 00, 2208 20 62 00(коньяк) в 2,22 рази,

пиво – в 2 рази;

тютюнові вироби – специфічної складової на 40%, адвалорної складової з 12% до 15%, тобто на 3 відсоткові пункти. Також змінюється база оподаткування адвалорної ставки. Податок пропонується застосовувати до максимальної роздрібною ціни, включаючи ПДВ (наразі без ПДВ), що відповідає законодавству країн ЄС.

2) щорічне поступове збільшення до 2020 року ставок акцизного податку на алкогольні напої на 5% та тютюнові вироби на 7%. Це збільшення пропонується застосовувати додатково до щорічної індексації ставок податку відповідно до індексу споживчих цін.

3) запровадження щорічної індексації ставок на алкогольні напої та тютюнові вироби відповідно до зазначеної формули. Слід зазначити, що марка акцизного податку, окрім іншого повинна мати позначення про суму сплаченого акцизного податку за одиницю маркованої продукції. На разі, у випадку, коли прораховані платником акцизного податку ставки цього податку з урахуванням індексації будуть не правильними, така продукція може бути визначена такою, що не маркована з подальшими фінансовими санкціями та конфіскацією цієї продукції. Крім того, запропонована система формульного визначення ставки

податку не відповідає статтям 67 та 92 Конституції України, якими визначено, що ставки податку встановлюються законом. За таких обставин зазначена пропозиція підлягає корегуванню.

Слід зазначити, що при опрацюванні законопроекту реєстр.№3357 пропонувалось поступове збільшення протягом 3 років (у 2016-2018 роках) ставок акцизного податку на спирт, алкогольні напої і пиво – на 15% щорічно, а на тютюнові вироби – збільшення специфічної ставки на 20% щорічно. Зазначена модель збільшення ставок була опрацьована виходячи із реальних можливостей виробників цієї продукції задля забезпечення можливого системного зменшення обсягів виробництва, недопущення збільшення обсягів контрафактної та контрабандної продукції, а також аналізу змін ставок у попередні роки з впливом таких збільшень на загальні бюджетні надходження.

З огляду на зазначене пропозиції законопроекту щодо запропонованої моделі збільшення ставок акцизного податку на спирт, алкогольні напої та тютюнові вироби потребують додаткового опрацювання та корегування;

- пропонується запровадження електронної системи контролю за обігом алкогольних напоїв та тютюнових виробів (Електронна акцизна марка) - автоматизована система, призначена для здійснення контролю з відстеження руху марок акцизного податку та підакцизних товарів (алкогольних напоїв, тютюнових виробів), що маркуються такими марками, порядок функціонування якої визначається Кабінетом Міністрів України (п.п.14.1.68). Незважаючи на назву, запропонована система не передбачає існування електронних марок акцизного податку – в її основі лежить використання доопрацьованої версії паперових акцизних марок діючого зразка. Варто зазначити, що на сайті Державної фіскальної служби України оприлюднено проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо удосконалення адміністрування акцизного податку», який містить аналогічну пропозицію про запровадження електронної системи контролю за обігом підакцизних товарів з більшою деталізацією порядку функціонування системи. У зв'язку із зазначеним та невизначеним безпосередньо ПКУ статусу цієї системи пропонується цю норму виключити.

Пунктом 5 підрозділу 5 розділу XVI «Перехідні положення» ПКУ встановлено, що тимчасово до 31 грудня 2016 року вилучені за рішенням суду, яке набрало чинності, в дохід держави (конфісковані), визнані безхазяйними, за якими не звернувся власник до кінця строку зберігання, та такі, що на інших законних підставах перейшли у власність держави, тютюнові вироби, які обліковуються станом на 1 січня 2015 року, не підлягають обов'язковому знищенню за умови безоплатної передачі органами, які їх вилучили, у володіння і користування Міністерства оборони України, Збройних Сил України, інших військових формувань, їх з'єднань, військових частин та підрозділів. Операції з такої безоплатної передачі звільняються від оподаткування акцизним податком. Враховуючі великі ризику застосування цієї норми з огляду на можливі зловживання пропонується її виключити.

Щодо екологічного податку пропонується:

індексація ставок на індекс споживчих цін (26,7%)

запровадження обов'язкової щорічної індексації ставок екологічного податку.

Автоматична індексація буде запроваджена, починаючи з 2017 року, а для нових або змінених ставок – починаючи з року, наступного за роком, в якому така ставка вперше була застосована за встановленою формулою.

Розрахунок індексу споживчих цін на товари та послуги (як і на сьогодні) покладається на центральний орган виконавчої влади в галузі статистики, однак сам коефіцієнт на який буде збільшуватися ставка екологічного податку буде розраховуватися центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику (ДФС України), який буде розраховувати добуток індексів споживчих цін на товари та послуги та до 1 лютого року, у якому проводиться індексація, розмішувати його на своєму офіційному веб-сайті у спеціальному розділі.

щодо рентної плати за використання надрами в цілях не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів та рентної плати за спеціальне використання води:

індексація ставок на індекс цін виробників (26,5%)

запровадження обов'язкової щорічної індексації ставок.

Автоматична індексація буде запроваджена, починаючи з 2017 року, а для нових або змінених ставок – починаючи з року, наступного за роком, в якому така ставка вперше застосовується, за встановленою формулою.

Індекс цін виробників промислової продукції та індекс споживчих цін на товари та послуги розраховуються центральним органом виконавчої влади в галузі статистики та передаються ним до 20 січня року, у якому проводиться індексація, до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, який розраховує добутки відповідних індексів та до 1 лютого року, у якому проводиться індексація, розміщує їх на своєму офіційному веб-сайті у спеціальному розділі.

щодо рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України:

індексація ставок на індекс споживчих цін (26,7%);

поряд з цим пропонується додатково збільшити в 2 рази вже проіндексовану ставку на радіолокаційний та радіонавігаційний зв'язок;

пропонується запровадження обов'язкової щорічної індексації ставок.

щодо рентної плати за використання надрами для видобування корисних копалин

Пропонується вилучити норми щодо податкового обліку, при обчисленні розрахункової вартості відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства, оскільки об'єкт оподаткування визначається за правилами бухгалтерського обліку, що стосувалися понижуючого коефіцієнту на залізну руду, який був скасований в березні 2015 року.

Також запропоновано визначення бази оподаткування газу природного за фактичною ціною реалізації, що буде визначатися як середня митна вартість імпортованого газу природного, що склалася у процесі його митного оформлення під час ввезення на територію України за податковий (звітний) період.

Крім цього, запропоновано зменшити ставки рентної плати оподаткування для газу природного:

тимчасово у період з 1 січня 2016 року до 31 березня 2016 року (включно) для потреб населення з покладів, що залягають на глибині до 5000 метрів в розмірі 70,00% та з покладів, що залягають на глибині понад 5000 метрів 14,00%; у період з 1 квітня 2016 року до 31 грудня 2017 року (включно) ставки рентної плати за користування надрами для видобування газу природного (будь-якого походження), визначені пунктом 233.20 статті 233 цього Кодексу, зменшується до 29,00 та 14 відсотків відповідно до глибини залягання.

з 1 січня 2018 року пропонується на постійній основі встановити ставки рентної плати за користування надрами на природний газ: у розмірі 20% (видобутий з покладів до 5000 м) та у розмірі 10% (видобутий з покладів понад 5000 м). Одночасно передбачається запровадження надбавки до податку на прибуток у розмірі 15% для суб'єктів господарювання, що здійснюють видобування газу природного внаслідок реалізації інвестиційних проектів, які підготовлені та затверджені у порядку, визначеному Законом України "Про нафту і газ", та є платниками рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин за газ природний (крім газу природного, що повинен бути реалізований суб'єкту ринку природного газу, на якого Кабінетом Міністрів України покладені спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів, газу природного з покладів на ділянках надр (родовищах) в межах континентального шельфу та/або виключної (морської) економічної зони України та газу природного, видобутого під час виконання договорів про спільну діяльність).

Крім цього запропоновано розширити базу оподаткування рентної плати шляхом ведення оподаткування бурштину та запропоновано встановити ставку рентної плати в розмірі 30 відсотків від ціни реалізованої продукції.

Запропоновано скасування коригуючого коефіцієнту до ставки рентної плати за транспортування газу та нафти магістральними нафтопроводами до споживачів в Україні.

щодо туристичного збору

Доповнено перелік території де справляється туристичний збір, а саме територіями рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій;

виключено з переліку осіб, які не сплачують туристичний збір - особи, які прибули у відрядження зазначене відповідає європейській практиці;

щодо збору за місця для паркування транспортних засобів

Доповнено перелік території де справляється збір за місця для паркування транспортних засобів, а саме територіями рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій

щодо земельного податку:

Уточнено порядок надання податкового повідомлення-рішення фізичним особам щодо нарахованої їм суми земельного податку, запропоновано, що таке рішення надсилають (вручають) платнику контролюючими органами, а не видають як це було в діючій редакції Кодексу.

Вводиться поняття податкових агентів при сплаті до бюджету плати за землю за земельні ділянки, на яких розташовані багатоквартирні будинки, а також належні до них будівлі, споруди та прибудинкові території якими можуть

бути підприємства, установи і організації, яким відповідно до законодавства надані в постійне користування земельні ділянки, на яких розташовані багатоквартирні будинки (а також належні до них будівлі, споруди та прибудинкові території), та які здійснюють управління цими багатоквартирними будинками; об'єднання співвласників багатоквартирного будинку, яким передані безоплатно у власність або в постійне користування земельні ділянки, на яких розташовані багатоквартирні будинки, а також належні до них будівлі, споруди та прибудинкова територія, що перебувають у спільній сумісній власності власників квартир та нежитлових приміщень у будинку.

щодо орендної плати за земельні ділянки:

Пропонується уточнити положення відповідно до якої у разі надання в оренду земельних ділянок, орендна плата обчислюється починаючи з дати реєстрації договору оренди земельної ділянки або з дати укладення договору оренди будівель (їх частин).

щодо спрощеної системи оподаткування:

Законопроект передбачено:

- застосування спрощеної системи фізичними особами – підприємцями, яким встановлюються групи «А» і «В», та для юридичних осіб - сільськогосподарських товаровиробників (група «С»). При цьому для груп «В» і «С» в 10 разів понижується обсяг річного доходу, дозволеного для перебування на спрощеній системі – до 2 000 000 грн. (згідно з чинним ПКУ – 20 000 000 грн.).

Всі інші фізичні особи – підприємці та юридичні особи вимушені будуть перейти на сплату податків за загальною системою оподаткування.

- заборона для перебування на спрощеній системі фізичним особам - підприємцям, які проводять зовнішньоекономічні операції з імпорту товарів із ввезенням (або без ввезення) їх на територію України за будь-якими видами зовнішньоекономічних договорів (контрактів).

- для платників групи «В» пропонується визначати базу оподаткування як різницю між отриманим доходом та витратами, визначеними шляхом застосування до суми отриманого доходу коефіцієнта - 0,85 – у 2016 році; 0,85 – у 2017 році; 0,65 – у 2018 році; 0,45 – у 2019 та подальші роки. (Зменшення з року в рік коефіцієнту підвищує податкове навантаження). **Не підтримується.**

- **збільшення розміру ставок** єдиного податку:

для групи «А» - у відсотках (фіксовані ставки) до розміру мінімальної заробітної плати – встановлюються місцевими радами в межах до 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати (у 2016 році – до **275,6 грн.**). (у чинному ПКУ – до 10%). До перевищення дозволеного обсягу доходу – застосовується ставка 17% (18%).

для групи «В» - у відсотках до оподаткованого доходу (відсоткові ставки) – за ставкою 17% (18%)(як і ПДФО) до оподаткованого доходу з застосуванням коефіцієнтів. До перевищення обсягу доходу, розрахованого без застосування коефіцієнтів, застосовуватиметься ставка 17% (18%).

- **для групи «В»** *квартальна декларація (в чинному ПКУ для II групи було тільки річне декларування).*

Крім того, пунктом 268.11 законопроекту пропонується застосування реєстраторів розрахункових операцій:

для групи «А» - з 1 січня 2019 року (за чинними нормами ПКУ та Закону про РРО – ця група взагалі звільнена від застосування РРО);

для групи «В» - з 1 липня 2016 року (за чинними нормами ПКУ та Закону про РРО – платники II та III груп, які об'єднуються в групу «В» мають право взагалі не застосовувати РРО до досягнення обсягу річного доходу – 1 млн.грн.).

При цьому передбачається, що 75 відсотків вартості реєстраторів розрахункових операцій, придбаних після 1 січня 2016 року платником єдиного податку груп «А» та «В», буде компенсуватися платнику єдиного податку, у тому числі за рахунок коштів місцевих бюджетів за місцем податкової адреси такого платника єдиного податку. Порядок надання такої компенсації буде встановлюватися Кабінетом Міністрів України.

Не підтримується. Вбачається таким, що норма стосовно компенсації вартості РРО не зможе повноцінно працювати на практиці в зв'язку з недостатністю коштів місцевих бюджетів. Запровадження застосування РРО для групи «В» негативно сприймається у підприємницькому середовищі та викликає соціальну напругу).

Висновок: зазначені зміни до спрощеної системи оподаткування не підтримуються, оскільки їх прийняття значно погіршить умови діяльності для мікробізнесу та малого бізнесу. Вони не сприяють розвитку бізнесу, а навпаки утворюють умови для закриття багатьох малих підприємств та підприємців, містять ризики значного погіршення економічної ситуації в країні та несуть загрозу соціального вибуху.

В зв'язку з цим пропонується РОЗДІЛ XI законопроекту викласти у редакції, запропонованої главою 1 Розділу XIV законопроекту (реєстр. №3357).

щодо податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки:

- категорично не підтримуються пропозиції законопроекту (реєстр. 3630) (стаття 243) щодо - запровадження оподаткування будівель промисловості та будівель і споруд сільськогосподарських товаровиробників, шляхом виключення цих об'єктів з переліку нерухомості, яка не є об'єктом оподаткування (виключено з пп.243.2.3). Таке запровадження оподаткування всіх об'єктів промисловості та сільського господарства значно збільшує податкове навантаження на таких платників податку, що може призвести до їх неплатоспроможності та банкрутства). Пропозицію пропонується виключити;

- також категорично не підтримуються запропоноване підвищення розміру ставки податку - до 3 відсотків від розміру мінімальної заробітної плати, за 1 кв. метр бази оподаткування (діюча ставка згідно з перехідними положеннями чинного ПКУ – 1%), оскільки підвищення в 3 рази ставки податку на нерухомість негативно вплине на фінансовий стан платників цього податку та викличе значне соціальне напруження здебільшого в малозабезпечених громадян, які мешкають в сільській місцевості. Пропонується ці пропозиції виключити.

щодо транспортного податку:

перегляд критеріїв віднесення до об'єкту оподаткування з прив'язкою до вартості та віку автомобіля: понад 1 млн. гривень, віком до 5 років (сьогодні автомобілі з об'ємом двигуна понад 3000 см. куб. віком до 5 років);

зміна порядку адміністрування транспортного податку:

- перелік автомобілів вартістю понад 1 млн. грн. затверджується КМУ та розміщуватиметься на сайті Мінекономрозвитку (на базі методики, яка враховує марку, модель, рік випуску, тип та об'єм циліндрів двигуна, тип коробки передач, пробіг автомобіля);

- визначається механізм призупинення податкового обов'язку по транспортному податку на період викрадення автомобіля.

Загалом співпадає із законопроектом реєстр.№3357.

щодо угод про розподіл продукції:

Законопроект передбачає редакційні уточнення діючої редакції розділу, які пов'язані із зміною нумерації статей та розділів Податкового кодексу та технічні правки.

У статті 275 законопроекту «Особливості сплати податку на додану вартість» виключено положення, що інвестор (оператор) має право на автоматичне бюджетне відшкодування суми від'ємного значення суми податку на додану вартість в повному обсязі.

щодо розділу XV «Прикінцеві положення» ПКУ:

Законопроект, крім іншого, встановлюється, що в 2016 році до прийнятих рішень органів місцевого самоврядування про встановлення місцевих податків і зборів на 2016 рік не застосовуються вимоги, встановлені Законом України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності".

Нормативно-правові акти, прийняті Кабінетом Міністрів України та іншими центральними органами виконавчої влади на виконання Податкового кодексу України, в редакції, що діяла до 01 січня 2016 року, застосовуються в частині, що не суперечить цьому Кодексу, до прийняття відповідних актів згідно з вимогами цього Кодексу.

щодо розділу XVI «Перехідні положення» ПКУ

У підрозділі 7 щодо особливостей справляння єдиного податку встановлюється, що фізичні особи - платники єдиного податку другої-третьої груп, які перебували на обліку в контролюючих органах до 1 січня 2016 року з 1 січня 2016 року вважаються платниками єдиного податку групи «В» відповідно до норм розділу XI цього Кодексу. При цьому, не визначена процедура порядку переходу платників на групу «В», і не визначено, чи цей порядок кимось визначається. Тому незрозуміло які дії повинен здійснити платник, а які фіскальний орган і в які строки).

Платники єдиного податку групи «В», які сплачували єдиний податок у 2015 році у складі другої групи платників єдиного податку, і мали почати застосовувати **реєстратори розрахункових операцій** з 1 січня 2016 року у відповідності до пункту 296.10 статі 296 цього Кодексу у редакції, що діяла до 1 січня 2016 року, застосовують реєстратори розрахункових операцій з 1 січня 2016 року. Зняття обмеження в розмірі доходу до 1 млн.грн. може негативно сприймається підприємцями, викликає соціальну напругу. При цьому, платники єдиного податку групи «В», обсяг доходу яких у першому календарному кварталі 2016 року перевищив 1000000 гривень застосовують реєстратор розрахункових операцій з першого числа першого місяця кварталу, наступного за виникненням такого перевищення.

У підрозділі 10:

у пункті 3 слова «центрального контролюючого органу» необхідно замінити словами «центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики», оскільки відповідно до норм проекту Кодексу контролюючий орган не наділений правом видавати нормативно-правові акти.

пункт 4 доцільно привести у відповідність до норм ПКУ, оскільки викладена редакція характерна часовій ситуації щодо прийняття Податкового кодексу

у пункті 6 щодо **військового збору** пропонується продовжити справляння **військового збору** з усіх доходів що підлягають оподаткуванню ПДФО за ставкою 1,5%. Водночас, вбачається несправедливим звільнення від оподаткування (не включення до об'єктів оподаткування) доходів підприємців, які працюють на спрощеній системі оподаткування, в той час, як на загальній системі та від провадження незалежної професійної діяльності військовий збір сплачується. Ця норма потребує додаткового узгодження та приведення у відповідність.

Враховуючи викладене вище,

Комітет в и р і ш и в:

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про створення конкурентних умов в оподаткуванні та стимулювання економічної діяльності в Україні (реєстр.№ 3630 від 11.12.2015 року), поданий Кабінетом Міністрів України, **включити до порядку денного третьої сесії Верховної Ради України та прийняти рішення з урахуванням пропозицій і зауважень Комітету.**

2. Співдоповідачем за законопроектом на пленарному засіданні сесій Верховної Ради України визначити Голову Комітету з питань податкової та митної політики, народного депутата України **Южаніну Ніну Петрівну.**

Голова Комітету

Н.П.ЮЖАНИНА